

سندیکای شرکت های تولیدکننده برق

جناب آقای دکتر عشقی

رئیس محترم سازمان بورس اوراق بهادار

موضوع: مشکلات نیروگاه های خصوصی تولیدکنندگان برق

با سلام و احترام؛

عطف به تصمیمات اتخاذشده در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۱ در سازمان بورس اوراق بهادار در خصوص بررسی چالش های نیروگاه های خصوصی تولیدکننده برق و تبعات اجرای سازوکار جدید وزارت نیرو برای معاملات برق، ضمن تشکر از تلاش های آن سازمان در جهت شکل گیری بورس واقعی در معاملات برق، بدین وسیله اهم مشکلات شرکت های تولیدکننده برق، خصوصا نیروگاه های بورسی عضو این سندیکا در سازوکار جدید خرید و فروش برق در بورس انرژی و بازارهای موازی را به شرح زیر به استحضار می رساند:

✓ عدم اجرای مصوبات برنامه پنجم توسعه در خصوص اصلاح نرخ پایه آمادگی در طول برنامه پنجم توسعه (از

سال ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۵)

به استناد ماده (۶) دستور العمل بند (و) ماده (۱۳۳) قانون برنامه پنجم توسعه ابلاغی مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۸ شورای اقتصاد وزارت نیرو ملزم شده است که نرخ پایه آمادگی را بر اساس تغییرات شاخص CPI و نرخ ارز به صورت سالیانه تعدیل نماید. اما بر اساس بند (۱) مصوبه شماره ۲۶۳ هیات تنظیم بازار برق از سال ۱۳۹۴ اصلاح نرخ پایه آمادگی متوقف شده و تغییری در نرخ پایه آمادگی بازار برخلاف مقررات انجام نشده است. بنابراین تعدادی از نیروگاه های خصوصی، پس از عدم اجرای این بند با پیگیری و شکایت به دیوان عدالت اداری موفق شدند رای هیات عمومی این دیوان را مبنی بر ابطال بند (۱) مصوبه شماره ۲۶۳ هیات تنظیم بازار برق دریافت کردند. همچنین با پیگیری های مستمر و با توجه به اینکه این مساله بار مالی دارد حکم اعمال اثر آن به زمان تصویب مصوبه طبق ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نیز در خرداد ۱۳۹۹ صادر شد. با این وجود مقامات وزارت نیرو هنوز از اجرای حکم امتناع می کنند. این در حالی است که بهای آمادگی تاثیر مستقیم بر سود و زیان شرکتها و لذا وضعیت آنها در بورس اوراق بهادار دارد و نیروگاه ها بورسی با معضل بزرگی مواجه هستند.

✓ شفافیت نبودن مدل تعیین نرخ و عدم اصلاح نرخ خرید انرژی در بازار عمده فروشی برق

به استناد ماده (۶) دستور العمل تعیین نرخ خرید تضمینی برق موضوع بند (ت) ماده (۴۸) قانون برنامه ششم توسعه ابلاغی شورای اقتصاد مورخ تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۸ وزارت نیرو موظف شد حداکثر تا دو ماه بعد از تاریخ ابلاغ این مصوبه ضوابط تعیین سقف نرخ انرژی و نرخ پایه آمادگی بازار عمده فروشی را تدوین و پس از تایید وزیر نیرو برای اطلاع عموم و ذینفعان ابلاغ کند. برغم این مصوبه عملکرد وزارت نیرو در این خصوص در طول برنامه ششم توسعه به شرح ذیل است.

تهران - سعادت آباد - خیابان سرو غربی - بین چهار راه سرو و میدان کتاب - پلاک ۱۱۴ - طبقه دوم - واحد ۴

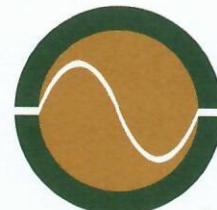
کد پستی: ۱۹۹۸۹۹۴۱۹۶

www.pgcsyndicate.ir

info@pgcsyndicate.ir

تلفن: ۰۲۱ ۲۲ ۳۸۰۰۳۶

نمابر: ۰۲۱ ۲۲ ۱۴۸۱۳۸

سندیکای شرکت های تولیدکننده برق

تاریخ: ۱۴۰۳/۳/۲
شماره: ۵۲/ص/۶۷
پیوست:

- ✓ از سال ۱۳۹۶ الی ۱۳۹۹ نرخ های خرید برق در بازار عمده فروشی ثابت و نرخ های سال ۱۳۹۵ اعمال شده است؛
- ✓ دستورالعملی مبهم در تاریخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۳ (۱۴) ماه پس از ابلاغ مصوبه شورای اقتصاد) توسط وزیر نیرو ابلاغ شد. این در حالی است که به استناد ماده ۴ همان ضوابط ابلاغی وزارت نیرو نرخ های جدید بازار برق باید تا پایان هر سال توسط هیأت تنظیم تعیین و جهت ابلاغ به وزیر نیرو ابلاغ شود. اما افزایش نرخ سال در سال ۱۳۹۹ با تاخیر ۵۴ روزه در تاریخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۳ و بدون جبران خسارت تولیدکنندگان ناشی از تأخیر، ابلاغ شد.
- ✓ نرخ های سال ۱۴۰۰ با تأخیر ۷۱ روزه در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۹ و بدون جبران خسارت تولیدکنندگان ناشی از تأخیر، ابلاغ شد.
- ✓ نرخ های سال ۱۴۰۱ با تأخیر ۱۷۶ روزه در تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۱ و بدون جبران خسارت تولیدکنندگان ناشی از تأخیر، ابلاغ شد.
- ✓ تغییر مدل نرخ گذاری و ابلاغ نرخ های سال ۱۴۰۲ بدون تأخیر از ابتدای سال ۱۴۰۲ ابلاغ شد.
- ✓ نرخ های سال ۱۴۰۳ تا به امروز و گذشت ۸۰ روز هنوز ابلاغ نشده است.

بنابراین بزرگترین مشکل نیروگاه های پذیرفته شده در بورس که برق خود را به وزارت نیرو به فروش می رسانند. عدم شفافیت و نبود مدل نرخ گذاری شفاف به صورت بلندمدت و همچنین عدم اجرای مقررات موجود در این زمینه است.

لازم به ذکر است طی ۸ سال اخیر (سال ۱۳۹۶ به عنوان شروع قانون برنامه ششم توسعه الی ۱۴۰۳)، با وجود تورم ریالی بیش از ۱۰ برابری (بر اساس شاخص CPI بانک مرکزی) و رشد نرخ ارز ۱۳ برابری نرخ خرید از نیروگاه های حاضر در بازار برق توسط وزارت نیرو تنها ۲٫۵ برابر شده است که این روند منجر به عدم انگیزه سرمایه گذاران به توسعه ظرفیت نیروگاهی شده و اثرات آن در نمادهای بورسی بازار سرمایه مشهود است.

لازم به توضیح است که به استناد دستورالعمل بند «و» ماده ۱۳۳ قانون برنامه ششم توسعه کشور، مصوب هیأت محترم وزیران و همچنین مصوبه شماره ۳۷۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۷ وزیر نیرو با موضوع ابلاغ مصوبه هیأت تنظیم بازار برق برای نرخ سقف بازار سال ۱۴۰۲ و ضوابط تعیین سقف بازار برق، «وزارت نیرو موظف است هر ساله با توجه به تورم و افزایش نرخ هزینه های متغیر تولید نیروگاه ها نرخ های بازار برق را ابلاغ نمایند». از ابتدای امسال علی رغم پیشنهاد هیأت تنظیم بازار برق وزارت نیرو از ابلاغ نرخ های سال جدید در بازار برق امتناع ورزیده است.

✓ تأخیر در پرداخت مطالبات نیروگاه ها و عدم در نظر گرفتن خسارت تأخیر

به استناد بند ۸-۲ قرارداد فی مابین مالکین نیروگاه ها و شرکت مدیریت شبکه برق ایران خریدار برق در بازار عمده فروشی برق خریدار برق موظف به پرداخت صورتحساب های خرید انرژی ظرف یک ماه پس از صدور صورتحساب است، اما دریافت مطالبات مالکین نیروگاه های از شرکت مدیریت شبکه برق ایران با تأخیر بیش از یک سال به طول می انجامد و از این بابت نیز هیچگونه خسارت تأخیری بابت تأخیر در پرداخت مطالبات نیروگاه ها لحاظ نمی شود.

تهران - سعادت آباد - خیابان سرو غربی - بین چهار راه سرو و میدان کتاب - پلاک ۱۱۴ - طبقه دوم - واحد ۴

کد پستی: ۱۹۹۸۹۹۴۱۹۶

www.pgcsyndicate.ir

info@pgcsyndicate.ir

تلفن: ۰۲۱ ۲۲ ۳۸۰۰ ۳۶

نمبر: ۰۲۱ ۲۲ ۱۴۸۱ ۳۸

سندیکای شرکت های تولیدکننده برق

تاریخ: ۱۴۰۳/۳/۲۰

شماره: ۵۶۷/ص/۲۰

پیوست:

✓ بهره برداری وزارت نیرو از شرایط اقتصادی مسلط و نگرانی بابت حضور شرکت های زیرمجموعه وزارت نیرو به عنوان خریدار عمده برق در بورس انرژی

از ابتدای اردیبهشت ماه سال جاری وزارت نیرو با هدف اصلاح جریان نقدی صنعت برق شرکت توانیر با تزریق نقدینگی هفتگی به شرکت های توزیع باعث توسعه معاملات برق در بورس انرژی و خرید نقدی بخشی از انرژی تولیدی نیروگاه ها در بورس انرژی شده است. اگرچه از کارکردهای شکل گیری معاملات در بورس انرژی می توان به کشف قیمت شفاف در بازار متناسب با عرضه و تقاضا و بدون دخالت دولت ذکر می شود و این شرایط مطلوب بخش خصوصی می باشد، اما از نظر این سندیکا وزارت نیرو و شرکت های زیرمجموعه آن دارای قدرت بازار و وضعیت مسلط در تعیین قیمت ها در بورس انرژی بوده و عدم تحقق شرایط مفاد بند «ط» ماده ۴۵ فصل نهم (تسهیل رقابت و منع انحصار قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، زمینه نگرانی برای تولیدکنندگان برق به وجود آورده است:

الف - تعیین، حفظ و یا تغییر قیمت یک کالا یا خدمت به صورتی غیر متعارف؛

همان گونه که در ابتدای نامه اشاره شد وزارت نیرو موظف به ابلاغ نرخ های بازار عمده فروشی برق در ابتدای هر سال و متناسب با افزایش هزینه های سالیانه بخش تولید کشور بوده است و در نظر دارد با ایجاد سازوکار جدید در بورس انرژی از ابتدای اردیبهشت سال جاری، قیمت های بازار عمده فروشی برق را در سال ۱۴۰۳ افزایش ندهد. با توجه به این که خریداران عمده بورس انرژی شرکت های توزیع تحت مدیریت وزارت نیرو اختیار خرید انرژی از بازار عمده فروشی دارند بنابراین سقف قیمتی حاکم بر بورس انرژی از نگاه خریداران نرخ های محقق شده در بازار موازی آن یعنی بازار عمده فروشی خواهد بود که در حال حاضر نرخ های ابتدای سال ۱۴۰۲ بر آن بازار حاکم است. بنابراین با عدم ابلاغ نرخ های بازار عمده فروشی وزارت نیرو با شرایط مسلط خود باعث حفظ و عدم تغییر قیمت کالای برق در سال ۱۴۰۳ به قیمت های ابتدای سال ۱۴۰۲ در بورس انرژی شده است.

ب- تحمیل شرایط قراردادی غیر منصفانه؛

در حال حاضر وزارت نیرو عملاً با استفاده از شرایط مسلط خود در تنظیم قراردادهای تیپ بازار عمده فروشی برق از طریق هیات تنظیم بازار برق ایران و همچنین اختیار ابلاغ تیپ قراردادها توسط معاونت وزیر نیرو در امور برق انرژی شرایط قراردادی غیر منصفانه عدم در نظر گرفتن بند خسارت تأخیر تادیه در قراردادهای بازار عمده فروشی برق را به تولیدکنندگان برق تحمیل کرده است. همچنین با استفاده از قدرت مسلط شرکت توانیر در تخصیص نقدینگی صنعت برق اعلام و همچنین عمل نموده است که مطالبات برق خریداری شده از نیروگاه ها در بازار عمده فروشی برق از ابتدای اردیبهشت ماه سال جاری به عنوان بازار موازی بورس انرژی و برخلاف نص صریح بند

سندیکای شرکت های تولیدکننده برق

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۳/۰۲

شماره: ۵۲/۵۵/۵۶۷

پیوست:

قراردادی با تولیدکنندگان برق پرداخت وجه یک ماه پس از صدور صورتحساب پرداخت نمی شود. بدین ترتیب به صورت غیر مستقیم باعث دستکاری قیمتی در بورس انرژی با تحمیل شرایط اجباری تأمین نقدینگی مورد نیاز تولیدکنندگان در بورس انرژی شده است.

ج- اعمال نظر در مقدار عرضه و یا تقاضا به منظور تأثیرگذاری در قیمت بازار؛

براساس ساز و کار اعلامی شرکت توانیر و شرکت مدیریت شبکه برق ایران در اجرای طرح اصلاح روابط مالی صنعت برق در بورس انرژی از ابتدای اردیبهشت نکات ذیل اعلام و تبعات هر یک از آنان در ادامه تقدیم شده است.

۱) شرکت توانیر به صورت هفتگی حساب های شرکت های توزیع را در مجموع به میزان حداقل ۵,۰۰۰ میلیارد ریال جهت خرید از بورس انرژی شارژ می کنند؛ این نکته عدم استقلال مالی شرکت های توزیع به عنوان خریداران عمده بازار بورس انرژی و همچنین وابستگی مدیریتی و مالی آنها با شرکت توانیر (به عنوان فرمانده واحد خریداران عمده بورس انرژی) و قدرت بازار شرکت توانیر در تنظیم میزان تقاضا در بورس انرژی با تزریق نقدینگی نشان می دهد که یکی دیگر از مصادیق شرایط مسلط در بازار بورس انرژی است.

۲) در همایش های برگزار شده توسط شرکت توانیر و شرکت مدیریت شبکه برق ایران اعلام شده بود، در صورتی که شرکت های توزیع به عنوان خریداران عمده بورس انرژی از خرید از بورس امتناع کنند، منابع تخصیص یافته در پایان هفته از حساب و کالتهی شرکت های توزیع برداشت خواهد شد و به شرکت مدیریت شبکه برق ایران برای پرداخت هزینه خرید ایشان از بازار عمده فروشی برق و پرداخت مطالبات نیروگاه ها اقدام می شود؛ متأسفانه و پس از گذشت ۶ هفته از اجرای طرح مذکور و با توجه به شرایط مسلط شرکت توانیر در اختیار داشتن منابع مالی کل صنعت برق این موضوع نیز اجرا نشده تا با تحت فشار قرار دادن شرکت های تولیدکننده برق از نظر نقدینگی آنان را مجبور به فروش انرژی در بورس انرژی با هر قیمتی صرفاً به منظور تأمین هزینه های حقوق پرسنل نیروگاه و تعمیرات اساسی نمایند. توجه به این نکته ضروری است که نرخ پایین خرید برق در بورس انرژی و منابع حاصل از آن (به تبع شرایطی که به آنها اشاره شد)، به هیچ وجه هزینه های سرمایه گذاری نیروگاه ها را پوشش نمی دهد. بدین ترتیب منافع شرکت توانیر به عنوان سهامدار شرکت های توزیع و خریدار عمده برق با کاهش قیمت در بورس انرژی بدون در نظر گرفتن تنگناهای مالی نیروگاه ها محقق می شود. این موضوع نیز یکی دیگر از مصادیق اعمال شرایط مسلط وزارت نیرو و شرکت های زیرمجموعه آن در بازار بورس انرژی است.

و- تملک سرمایه و سهام شرکت ها به صورتی که منجر به اخلاص در رقابت شود

دولت وزارت نیرو از طریق شرکت توانیر سهامدار ۴۰ درصدی شرکت های توزیع بعنوان خریدار عمده معاملات در بورس انرژی و همچنین با دارا بودن سهام ممتاز کنترل مدیریتی آن شرکت ها در عمل با مالک بودن بیش از ۶۵ درصد تقاضا در بورس انرژی و همچنین دولت وزارت نیرو از طریق شرکت مادر تخصصی تولید نیرو برق حرارتی با مالکیت سهام ۱۰۰ درصدی نیروگاه های دولتی با ظرفیت ۴۰ درصد تقاضا در عمل منجر به اخلاص در رقابت با بخش خصوصی در بورس انرژی می شوند این موضوع نیز یکی دیگر از مصادیق شرایط مسلط وزارت نیرو در بازار بورس انرژی است.

سندیکای شرکت های تولید کننده برق

تاریخ : ۱۴۰۳/۰۳/۲۲
شماره : ۵۶۷/ص/۵۰۲
پیوست :

✓ عدم استقلال نهاد تنظیم گر بخش (برق هیأت تنظیم بازار برق ایران)

هیأت تنظیم بازار برق ایران مستقر در وزارت نیرو به عنوان یکی از بخش های ستادی و تصمیم گیری وزارت نیرو با حکم مستقیم وزیر وقت نیرو و با استناد به آیین نامه تعیین شرایط و روش خرید و فروش برق در سراسر کشور و در راستای تحقق موضوع بند ب ماده (۲۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده و هم اکنون و در عمل نقش نهاد تنظیم کننده مقررات بخشی را در صنعت برق ایفاء می کند. این در حالی است فعالیت هیأت فوق پیش از ابلاغ سیاست های کلی اصل ۴۴ از سوی مقام معظم رهبری و قانون مربوطه آغاز شده است. لذا با ابلاغ سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در سال ۱۳۸۴ و در پی آن تدوین قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ و تصویب آن در بهمن ماه ۱۳۸۶ توسط مجلس شورای اسلامی و ابلاغ آن در تیرماه ۱۳۸۷ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام تحقق اهداف مدنظر در زمینه کاهش تصدی گری دولت و تسهیل رقابت و منع انحصار بر اساس شرایط و ضوابط مندرج در قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی بر عهده شورای رقابت است و بایستی نهاد تنظیم گر بخش برق به صورت مستقل از وزارت نیرو با فوریت زیر نظر شورای رقابت شکل گیرد.

اینک با عنایت به موارد فوق الذکر و مفاد بخشنامه شماره ۴۴۷۹۹ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۱۳ جناب آقای دکتر مخبر سرپرست محترم ریاست جمهوری و تصریح بر اجرای مواد ۱۴ و ۱۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب سال ۱۳۹۰، به ویژه تأکید بر شناسایی قوانین، مقررات و رویه های مخل تولید و سرمایه گذاری و اصلاح آنها در جهت تسهیل سرمایه گذاری با مشارکت بخش خصوصی پیشنهاد های اولیه این سندیکا به شرح ذیل تقدیم می شود:

(۱) ابلاغ نرخ های آمادگی و سقف بازار عمده فروشی در سال ۱۴۰۳ متناسب با شرایط اقتصادی موجود و جبران تأخیر در ابلاغ به صورت پرداخت بابت آمادگی تا زمان ابلاغ نرخ؛

(۲) اضافه شدن بندی بابت خسارت تأخیر در تأدیه پرداخت در قراردادهای خرید برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران از نیروگاه ها در بازار عمده فروشی؛

(۳) تشکیل نهاد مستقل تنظیم گر بخش برق زیر نظر شورای رقابت؛

(۴) بر اساس برنامه اولیه وزارت نیرو مبالغ هفتگی پرداختی و خریداری نشده توسط شرکت های توزیع از بورس انرژی به صورت هفتگی به شرکت مدیریت شبکه برق ایران جهت پرداخت خرید برق از بازار عمده فروشی بازگشت داده شود و بین نیروگاه ها تقسیم شود.

(۵) تشکیل کمیته ای متشکل از نمایندگان آن سازمان، سندیکای شرکت های تولید کننده برق، وزارت نیرو و حسب ضرورت سایر نهاد های ذیربط برای بررسی و تحلیل معاملات برق به صورت هفتگی و تعیین راهکار در جهت شکل گیری بورس واقعی؛

حسنعلی تقی زاده لنده

رئیس هیأت مدیره